

UČNI LIST

EVOLUCIJA – RAZVOJ ŽIVLJENJA

Nameni učenja:

- učim se, da razumem, da je evolucija ena od temeljnih značilnosti življenja,
- spoznam evolucijo kot postopen proces,
- razumem, da v procesu evolucije nastajajo nove kompleksne lastnosti organizma skozi mnoge generacije,
- spoznam, da evolucija poteka še danes.

»Razvoj in nastanek življenja - uganka narave«

Nastanek in razvoj življenja že stoletja buri domišljijo ljudi. O tej temi so razmišljali stari misleci, nadobudni raziskovalci in naravoslovci in tudi umetniki. V učbeniku (https://issuu.com/pipinovaknjiga/docs/razisci_skrivnosti_zivega_ucbenik_9) na strani 76 si preberi besede Frana Milčinskega – Ježka. Ali se v njegovih besedah skriva domneva o nastanku življenja na Zemlji?

Stari Grki so verjeli v spremenljivost, nastajanje in preminevanje ter združevanje in razdruževanje elementov (prvin). Razlagali so, da se vse dogaja v skladu z določenimi zakonitostmi in da nič ne poteka naključno. Mnogi se niso strinjali z njihovimi razlagami. Dvom in radovednost spodbujata raziskovalce, da prihajajo do vedno novih spoznanj o naravnih zakonitostih in odkrivajo nove dokaze o nastanku in razvoju življenja.

Reši rebus in ugotovi, kaj je gonilo razvoja življenja na Zemlji.

[1]
X 2 X X X X

[2]
X X X 4 X

[3]
O + 1 2 3 X X X X
3 = C

[4]
X X X 4 5 6
4 = i

Geslo: _ _ _ _ _

Spoznaj nekaj novega:

Evolucija – razvoj življenja

1. Poglej si video posnetek Kaj je evolucija (What is Evolution?), ki je dostopen na povezavi <https://youtu.be/GhHOjC4oxh8>. (Video posnetek je v angleškem jeziku, slovenske podnapise si nastavi s klikom na zobato kolo (Nastavitve), ki je desno spodaj na video posnetku.)
2. Preberi učno snov »Iz kolesa zgodovine« v učbeniku na strani 77 ter odgovori na vprašanja.
  - a) Katere najdbe so spodbudile predvidevanja, da so nekoč planet Zemljo poseljevali organizmi, ki so danes izumrli?
  - b) Kaj je leta 1809 ugotovil Jean Baptiste Lamarck?
  - c) Do katerih dveh glavnih ugotovitev je prišel Charles Darwin?
  - d) Katero teorijo je istočasno razvil tudi Darwinov sodobnik, Alfred Russel Wallace?
3. Preberi drugi in tretji odstavek v učbeniku na strani 77 ter odgovori na vprašanja.
  - a) Katerega naravoslovca, ki je živel v 19. stoletju, lahko imenujemo oče evolucijske teorije?
  - b) Kako imenujemo teorijo, ki razlaga nastanek vrst s postopnim kopičenjem sprememb v populacijah različnih vrst živih bitij skozi čas?
  - c) Evolucija je dolgotrajen in postopen proces spreminjanja organizmov skozi mnogo generacij. Na podlagi česa lahko raziskujemo evolucijske procese skozi geološka obdobja?
  - d) Ali evolucijski procesi potekajo tudi danes?

Ponovi in utrdi svoje znanje:

1. Reši križanko in ponovi ter utrdi svoje znanje. Križanka je dostopna na povezavi: <https://wordwall.net/play/9265/927/744>.

Samovrednoti svoje znanje po zaključku učenja s pomočjo semaforja.

Pomen barv semaforja:

	Trditev označuje del učne snovi, ki jo popolnoma razumeš in bi vsebino znal razložiti svojemu sošolcu.
	Trditev označuje del učne snovi o kateri že nekaj veš, vendar še ne dovolj, da bi jo lahko razložil.
	Trditev označuje del učne snovi, ki je ne razumeš, ne znaš razložiti ali zanjo slišiš prvič.

Kriteriji uspešnosti	✓ Označi barvo semaforja, glede na svoje znanje		
	ZELENA	ORANŽNA	RDEČA
Samostojno znam povedati, kaj je ena od temeljnih značilnosti življenja in gonilo razvoja življenja na Zemlji.			
Samostojno znam razložiti, kaj so dokazi za postopno spreminjanje (evolucijski razvoj) vrst skozi čas.			
Samostojno znam utemeljiti, na podlagi česa lahko sklepamo, da so nekoč zemljo poseljevali organizmi, ki so danes izumrli.			
Samostojno znam razložiti, kaj je najpomembnejši prispevek Darwina k znanju biologije.			
Samostojno znam razložiti na čem temelji evolucijska teorija (razvojna teorija).			
Samostojno znam utemeljiti, da je evolucija dolgotrajen in postopen proces ter da poteka še danes.			